

Louise Gårdenborg, ambassadör för Lantmännen

Unga lantbrukare behöver nätverk

Louise Gårdenborg är en av Lantmännens 41 första ambassadörer. Hon hoppas att ambassadörsprogrammet ska peppa unga lantbrukare att känna större trygghet i sin verksamhet. Förutsättningarna är goda, menar hon.

Louise Gårdenborg flyttade med sin familj till föräldragården utanför Heby för fem år sedan. Sedan dess har ett generationsskifte genomförts och Louise med familj är nu femte generationen på gården.

Där driver hon ett lantbruk med ekologisk växtodling på 150 hektar. I dag är det hon och hennes föräldrar som sköter arbetet på gården, samt några extra anställda som tas in när det blir toppar i produktionen.

Före flytten läste hon i Luleå till civilingenjör i samhällsbyggnad och bodde

och arbetade i Stockholmsförorten Spånga fram till flytten till Heby.

– Jag har alltid varit intresserad av lantbruk. Den erfarenhet av förändringsledning, LEAN och digitalisering jag fått genom arbetslivet går absolut att tillämpa inom lantbruket. När man får se olika branscher och möta olika världar gör det att man utvecklas.

Flytten tillbaka till Heby kändes därför ganska naturlig.

– När det fanns en möjlighet att göra allt man kan göra i Stockholm och även ha lantbruket tänkte vi att vi måste ta

Nu under vårvintern är det lugnt på växtodlingsfronten. Då passar Louise Gårdenborg och hennes pappa på att bygga om i torken. Under vinterhalvåret ägnas det tid åt att underhålla byggnader och åkermark och ständigt förbättra verksamheten.

– Att vara lantbrukare är ett väldigt kul jobb, man får vara ute mycket och ser ljusglimtarna som visar allt det positiva med de gröna näringarna, säger Louise Gårdenborg.

den chansen. Jag har haft tur att ha två väldigt bra, moderna arbetsgivare. Att ha gården men samtidigt kunna vara flexibel och jobba kvar deltid med det jag har utbildat mig för är en otrolig förmån. Att vara lantbrukare är ett väldigt kul jobb, man får vara ute mycket och ser ljusglimtarna som visar allt det positiva med de gröna näringarna.

Tre möten med ambassadörer

Louise tycker att Lantmännens idé med ambassadörsprogrammet är bra. På det första mötet i januari fick gruppen en presentation av verksamheten, på den andra träffen som skedde i februari besöktes först BioAgri och sedan diskuterades man ekonomifrågor, medan det tredje troligen äger rum i höst.

– Förr i tiden fanns många aktiva lantbrukare på samma plats, då hade man naturligt ett nära nätverk. Men nu

när vi blir färre lantbrukare och gårdarna allt större är det bra att samla ihop oss på något sätt ändå. Det är inte rimligt för en person att göra och kunna allt själv, därför tror jag att nätverk i olika former är viktigt. Med olika kompetenser och erfarenheter kan man samlas kring frågorna och hitta lösningar tillsammans, testa i liten skala, utveckla och ständigt förbättra och så småningom sprida erfarenheter till den stora massan.

Ambassadörsprogrammet är också bra för att det ger en möjlighet till mer omfattande information om Lantmännen till yngre lantbrukare och få dem att känna att de är en del av helheten, menar Louise.

Viktigt att ta hjälp av varandra

Louise har många funderingar kring svenskt lantbruk i framtiden:

Louise Gårdenborg och resten av hennes familj bor i ett av de två boningshusen på gården. Huset byggdes 1900 och har genom åren varsamt renoverats, men kakelugnen i vardagsrummet är förstas kvar och fullt fungerande.

” Jag tror att det är viktigt att unga lantbrukare känner att man är en del av något större och att man bidrar i den stora värdekedjan.

– Jordbruket är komplext; det är så mycket man ska kunna som lantbrukare och inom så många olika områden. Jag tror att det är en omställning på gång, där man i dag oftare tar hjälp av varandra, både inom forskning och hos myndigheter, men även politiker. Det är i alla fall något man måste göra, för att komma varandra närmare och uppnå resultat, särskilt vad gäller klimatmålen.

Hon menar att det alltid funnits en drivkraft inom jordbruket att kunna göra konkreta åtgärder:

– Mycket ligger på systemnivå där man tar fram dokument, policys och mål på hög nivå, men hur ser man till att det blir konkreta resultat och handlingar? Det är en drivkraft för mig att genomföra de åtgärder som bidrar till de höga målen. Det blir en utmaning att hitta lösningar och sedan genomföra dem.

Vad tycker du att Lantmännen kan bidra med till unga lantbrukare?

– Med Lantmännens långsiktiga mål att vara ledande aktör i spannmålets värdekedja från jord till bord, finns det stor potential att hjälpa till att fylla de kunskaps- och tjänsteglapp som finns på alla gårdar. Vissa lantbrukare känner press över att klara av de administrativa kraven, medan andra känner press över att klara av att laga en maskin eller veta vilken gröda man ska välja. Lant-

männen skulle kunna agera mer som en "mäklare" när det gäller att knyta ihop de kompetenser som finns bland medlemmarna både lokalt och nationellt för att inte varje lantbrukare ska behöva uppfinna hjulet själv.

– Jag tror att det är viktigt att unga lantbrukare känner att man är en del av något större och att man bidrar i den stora värdekedjan. Lantmännen har här en viktig roll att fylla genom att med ett tydligt informationsflöde visa lantbrukaren vad dess bidrag är. Om man vet att ens produkter går till att göra bröd, pasta eller hållbar köttproduktion så ökar motivationen att göra ett bra jobb i sin del av värdekedjan.

Kooperationen avlastar

Louise menar att med Kooperationen i ryggen kan lantbrukaren i stället fokusera på det som man kan bäst eller som intresserar en mest – oavsett om det är maskinbearbetningen, teknikutvecklingen, utvecklingen av fältarbetet, bygga upp jordhälsan, fundera över vattenförsörjningen, förädla växterna, management eller affärerna i sig.

– Långsiktigt tror jag att detta är en nyckel för att få in nya kompetenta lantbrukare i branschen, eftersom man minskar trösklarna med den breda kompetens som i dag krävs!

Text: Jan Hallman Bilder: Johan Olsson

Halvvägs i ambassadörsprogrammet

Nu har Lantmännenambassadörerna kommit halvvägs i sin utbildning. Under de första två träffarna har de fått lära sig om Lantmännen som affärspartner, Lantmännens resultat 2019 – vad siffrorna betyder och hur utdelningen fungerar. Dessutom har de gått igenom hur medlemsdemokratin är uppbyggd och hur det är att vara förtroendevald i Lantmännen. Framöver kommer ambassadörerna förhoppningsvis att synas på sommarens mässor runtom i landet. De sista två utbildningsdagarna skulle ägt rum i maj, men kommer att flyttas fram till hösten 2020. Då träffas alla ambassadörer och fördjupar sig ännu mer i Lantmännenmodellen och avslutar med ett studiebesök på någon av Lantmännens anläggningar.